

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben negyedévre . . . 5 korona.
 Egészévre . . . 12 . . .
 Vidéken: negyedévre . . . 5 . . .
 Egészévre . . . 20 . . .

László József
 kiadó és laptulajdonos.

Szentmiklósi József
 felelős szerkesztő.

Egyes szám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Csapó-utca 9 sz. — Telefon: 275
 Kéziratok nem adtnak vissza.

Apáról fiura.

Debreczen, augusztus 26.

A magyar nem termelt kereskedőnek s talán ügyes iparosnak sem — ez ép oly előítélet, rosszul sugalmazott balhit, mint azok, amiket mult cikkünkben elmondotunk.

Ugyan lelkiismeretes kísérletet tett-e még a magyar, melyekből tényekkel támogathatta volna ~~eme~~ balhitet?

Vagy voltak évszázados magyar kereskedő-házaink, melyek a magyarnak kereskedelemre termetségét bizonyíthaták volna be? Egyik sem.

Mindig csupa előítéletből mellőzték e két foglalkozást. Ha alakult is rövidebb-hosszabb időre ily hit, melylyel az utódok elődeik foglalkozását követték, nem lehetett hosszú életű, mert mikor a ház legjobban virágzott, a megvagyonosodott utód, a beteges közvélemény

nyomása alatt gyermekeit „uri foglalkozásra“ képezte. Esetleg voltak kivételek, de nem oly számban, hogy azok tevékenységéből általános érvényű tanúságokat vonhatnánk le.

Szerencsénkre, vannak általános igazságok, oly törvények, melyeknek a magyar ember ép oly természetességgel van alávetve, mint bármely más nemzetiségű halandó.

Az újabb tudomány kétségbevonhatatlanul megállapította, hogy a testi és a lelki élet között szoros összefüggés van. Amikor az egyiknek működéséről beszélünk, a másikat nem lehet figyelmen kívül hagynunk.

Ezt nem az anyagelvűség iránti előszeretet mondatja velünk. Ezek tényekkel beigazolt igazságok, a melyek elől semmiféleképp sem zárkozhatunk el. Meg van állapítva, hogy minden szerves lény, így az ember is bizonyos rejtett hajlamok-

kal születik, melyeket az elődök az utódokra ruháznak át. Vagyis a szerves ujszülött már bizonyos individualitással, karakterrel lát napvilágot. Beethoven, Mendelssohn, Mayerbner, Mozart családjában több híres zenész van. Bernouilli, Euler családfája pedig híres matematikust tüntet föl. Byron költői zsenialitásának és extravaganciájának nyomai egész családjában feltalálhatók. S e sorok olvasói még egész legióját sorolhatnák fel az átöröklés tünetményeinek.

Ezek után azt hihetné az ember, hogy már a születésével nyert hajlamokkal csak megszabott határok között élhet; hajlamait meg nem változtathatja, tehetségeit nem fokozhatja.

Sok embernek ily gondolatra kétségbe kellene esnie, ha nem is önmaga, főképp utódai miatt. Azonban a Mindenható az ember sorsát kedvezőbben intézte. Mert a mint az ember életében a viszonyok módo-

A „Szabadság“ tárczája.

CSILLOGÓ ESÖCSEPPEK.

Írta: Szomaházy István.

Világosan meggyőződött, hogy a leány fél tőle és agóva keres minden alkalmat, nehogy egyedül maradjanak. A sétatéren karon kapta egy-egy barátját, órákig nem mozdult az anyja mellől elpirult, ha véletlenül magányosan állottak szemben néhány pillanatra, — csupa csalhatatlan szimptoma, hogy szerelmes belé. Mindazonáltal Károly ur hevesen kételkedett abban, hogy ezek a jelek csakugyan mondanak valamit, mert Ella nem volt máskülönbben az a lány, a ki a kötélyével játszik, fölverte az egész fürdőhelyet, ha mások is voltak a társaságban.

Károly ur úgy tanulta, hogy csupán a kagylók zárják magukba fájdalmukat, ellenben a fiatal urak minden nagyobb

emóció nélkül érthető szavakkal is bevalják, ha szerelmesek. Nem volt a sóhajtasok barátja és a mi a fő, házasodni készül — végre is, az ember már nem gyerek harminczhárom éves korában — fölhasználta hát az első sötét estét, mikor Ellával egyedül marad valahogy a tóparton és Istennek ajánlván a lelkét, a szemeit becsukva, egy hős bátorságával vágta ki, hogy a szíve édes rabság terhe alatt sinlődik.

Ella akadozott, pajkos lelke oly komolylyá lett, mint egy zárdanövendéké és végre azt a kívánságát fejezte ki, hogy menjenek gyorsan a mama után.

— Tehát nem viszonozza érzésemet — dadogta Károly ur.

— Nem, nem, nem, — válaszolá Ella izgatottan.

Károly ur nem aludt, szégyelte magát, mint egy elpáholt hadvezér, azt hitte, a szobapinczér is leolvasta arczáról, hogy kosarat kapott. Egész éjszakán át gyűlölte a nőket, örök nőtlenséget fogadott és oly hevesen szorította a cigarettá-

szipkáját, hogy összetört. Öngyilkossági hajlamok, a dacz, a bosszu erős vágya keveredtek össze lelkében és keserűen győződött meg, hogy a világos nyakkenődök, az angolos szabás, a chevraux cipők, sőt a Habik-Kalapok is nevesleges együgyűségek és az az ember celekszik csak észszerűen a ki kék blouset és zsiros kalapot hordoz és egy elvadult birtokon turja a porhanyós földet, de minden asszonyi lelket ezer mértföldnyire elkerül.

Másnap délután mindazonáltal nem öltötte magára a nevezetes blouset, hanem gyöngyszínű saccot vett és fájó szível bucsuzni indult a villába. A podgyászát átadta a Gyurinak, hogy vigye a hajóra, az esti átkeléshez.

Az Ellának terrasse-áról zaj hallatszott ki, a szobaleány ozsonához terített a kertben. A kanálesörömpölés lármája csak kevésé hasonlít a — halálharanghoz, de Károly ur, a hogy tekintete a kikötő gőzösön megakadt, mégis úgy kép-

A „B I K A“ szálloda bérletének megszűnése miatt

az összes berendezések és felszerelések hátralévő részei u. m. kávéházi márványasztalok, finom fehérre festett vaságyak, madráczok, ezüstneműek, függönyök, finom flanel takarók, paplanok, tollpárnák sat. úgy mint eddig d. e. 11—12. d. u. 3—6 óra közt állanak megvásárlás céljából az igen tisztelt Bika szálloda bérletársaság. vevőközönség becses rendelkezésére.

sulnak, az életfeltételek megváltoznak, változtatja saját egyéni és faji tulajdonságait, természetét, hajlamait, tehetségeit, szóval: fokozatosan fejlődik.

S ezek a megváltozott, fejlődött hajlamok átszármaznak az utódokra, a továbbható körülmények folyton erősödnek, izmosodnak és végül a fajban e fokozott tulajdon szervi tulajdonná lesz. Minden szerv a gyakorlat folytán tökélesedik, fejlődik.

Ha a szerv többször végzi ugyanazt a munkát, a gyakori munkavégzés folytán megmarad benne a hajlam az ismétlésre és ez a tehetőség lassanként az emberrel szerves egészszé lesz. Az phaeniciaiak csak idők múltán, több generáció szorgos munkája árán lettek ügyes kereskedőkké. A magyarok ősei az első háboruban korántsem voltak oly vitézek, mint a minökké évszázados háborúk árán fejlődtek. Hátha e mellett az iparosság és kereskedőség munkáját is oly mértékben üzték volna, mint a hadimesterséget, akkor bizonyára már tul lennének azon a gazdasági háborun, melynek megküzdése most legjobb erőnket teszi próbára.

Mert a magyar faj ép oly kiváló iparossá, kereskedővé fejlődhetik, mint a német, francia, vagy az angol. A tökéletesedés nem egy faj kizárólagos tulajdona.

Arra a kérdésre, hogy a mi népünk miért mellőzte ezt a két jövedelmező foglalkozást, avval az ezer éves magyar előítélettel fele-

lünk, hogy: az iparosság és kereskedés nem nemes embernek valók. A mint az egész világon, úgy nálunk is a divatot a felső tizezer csinálja, nemcsak a ruhának, hanem az eszméknek, a foglalkozásnemeknek is. De az angol, francia, német és más művelt nemzet tizezei, meg a mienk között az a különbség, hogy a míg azok jó és hasznos divatot csináltak, addig a mienk e tekintetben rosszat és károsat. Míg a sajtó néhány évtizeddel előbb nem kezdte hódító munkáját a távoli kunyhókban is; míg az a tömeget némileg föl nem szabadította a felső tizezer suggeráló hatása alól, addig a nagy tömeg az iparos és kereskedői foglalkozás megítélésében kivétel nélkül annak a jár-szalagján indult. Elhitte, hogy azok a foglalkozások nem nemesítik az embert, elhitte, hogy a magyar fajnak nincs is tehetsége e két foglalkozási nemre.

S így történt meg az is, hogy a magyar ipartermékeket nem becülték meg értékük szerint, hanem inkább külföldi árukkal fedezték szükségleteiket; valamint az is, hogy a kiváló magyar iparosok, látva ezt a mellőztetést, a miben idehaza részesülnek, külföldön kerestek tehetségöknek megfelelő tiszteletet és most ott készítik azokat az ipari árukat nagyuraink számára, amint azok itthon tőlök elfogadni nem voltak hajlandók. A népesebb osztrák városokban, sőt messzebb is egész sereg derék magyar iparost találunk, a kik a magyar import kielégítéséből szerzik minden-

napi kenyerüket, holott addig, míg idehaza voltak, a mindennapi falatot sem kereshették meg maguknak.

A magyar kormányok minden időben sokat munkálkodtak azon, hogy ezt az egészségtelen közszellemet megváltoztassák.

A parlamentben, úgy mint a sajtóban megmutatták azt az utat, melyen ennek a nyerstermelő országnak jövőben haladnia kell. Iskolákat állítottak, melyekben a két foglalkozási nemre készülő fiatalság szükséges műveltséget és felsőbb ipari és kereskedelmi kiképzést nyerhet.

Folyton azt hirdette és ma is mondja, hogy: a ki nem óhajt egyetemre menni, ne az egyetemre előkészítő gymnasium, vagy reáliskolákba tóduljon, hanem a polgári, kereskedelmi és ipari iskolákban keresse kiképeztetésének legjobban megfelelő helyét.

A felsőbb tizezret nemsokára az osztrák bárók, grófok s hercegek és más külföldi előkelőségek példája fogja kijózanítani, a kiknek kezén van már most is a nagyhatalmu gyáripár. A népet pedig papja, jegyzője, tanítója és a sajtó oktathatja ki, hogy jövőben az ediginél helyesebb és jövedelmezőbb utat kövessen foglalkozásának megválasztásánál.

Akkor majd lesz neki is, meg gyermekeinek is kenyere.

Lesz magyar ipar, magyar kereskedelem és lesz magyar ipari kivitel. Addig, míg ezt a két fog-

zelve, hogy valami halálharang esendül meg az aranyos kalitka tornyában.

Ella anyja, a ki a terített asztal fölött szemlét tartott, messziről mosolygott rá:

— Szeretni fogja az anyósa, — mondta, — éppen jókor jön az uzsonnához.

Ella egy nagy vajas tányért czipelt mely fényes üvegburával volt leborítva, rózsaszín kartonruhácskáját fehér moll kötény takarta el, a karjai rövidek voltak. Bájosnak és illatosnak látszott, mint egy tavaszi reggel.

— Isten hozta, — szólt hozzá kissé elpirulva — segíthet!

— Ugyan Ella, — feddé meg az anyja, — már megint csacskább vagy a kelleténél!

— Oh, persze. Ugy sincs egyéb dolga, érdemelje meg az ozsonnát.

Károly urnak e hang a szívébe nyilallott, ledobta a kalapját és a pálcát és az Ella parancsára két nagy virágbokréta czipelt ide a terrasse-ról. A szobalány mosolygott. Ella mosolygott és két vörösbegy, sármány szintén mosolygott egy szomszédos gesztenyefa lombjai közt.

Az asztal kifogástalanul meg volt teriive, de Ella most észrevette, hogy a sőtartó hiányzik a vaj mellől.

— Hallja, kukta, — szólt, — hol hagyta a sőtartókat, elesapom.

Károly ur úgy érezte, hogy neki most rögtön az ebédőbe kell szaladni a sőtartókért, Ella alig tudta utólni a kiáltásaival.

— Megálljon, mit szólnak a néni-kéim!

Törődött is Károly a nénikkel, egy pörcz mulva magasan lobogtatta a sőtartókat, mint két elfoglalt harezi zászlót.

A terasse, az ozsonnáló asztal meg népesült, Ellaék hat vagy nyolcz néni-jöket szedték össze a fürdőhelyen, kik mind barna selyemruhát hordtak, fölntebb hasonlítottak egymásra és Ellát kedves kicsikémnek szólították. Mindannyi melegen nyújtotta a kezét Károly ur felé és gondosan megszemlélték, egész a lelke belsejéig.

Károly ur úgy érezte, hogy ez a villa szebb, mint a korfui remeteségek, hogy a tó kékebb mint a zafir és a világ legnagyobb gyönyörűsége kétségen elül abból áll, hogy az ember tejszínhabos kávét iszik egy öreg gesztenyea alatt és vajas pogácsát tördel őt felé öntudatlanul.

Ella kezébe csusztatott egy levelet a szalvéta alatt.

Nézze a Louise néni szemüvegét!

Louise néni szemüvege igazán végtelenül humorisztikus volt, minden falat-

nál mozgott s esodálatosan nem illett a az öreg asszonyiség piszén maradt orrára Károly ur a szívéből kacagni szeretett volna, mert ez a tánczó okolárium határozottan a föld legkomikusabb dolgai közzé tartozott.

Ozsonna után pajkosan intett feléje a szomszédnője:

— Szökjünk.

Károly ur kalap nélkül szökött, egész a sztambuli révig, így hívtak egy magányos zugot a villa kertjében, a honnan gyönyörű kilátás nyílt a tó szabad tükreire, a fölszerelt vitorlásokra, a tulsó pontok sötétkék körvonalaira. Pompás illat volt itt és a lombok egy-egy zugán át észrevétlenül kilehetett leskelődni az országutra, a hol sétálgató fürdővendégek, esinos asszonyi kalapok tuntek el lassanként.

Károly ur arca komolyra fordult.

— Kisasszony, — szólt, — buczuzunk is kell mert utazom.

— Hova? — kérdezte Ella nevetve.

— Haza, Budapestre. És nem is jövök vissza többé, mert gyűlölöm ezt a helyet.

Csakugyan szomoruvá lett, egyszerre megesapta megint a tegnapi esti hangulat a visszautasítás, a kosár szégyene és megalázó volta. De Ella nem vette komolyan a tragediát.

lalkozásnemet kellőleg nem műveljük, gazdaságilag csak „félország” maradunk.

Gyilkosság a szomszédban.

A Volfi erdő titka.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, augusztus 26.

Az emlékezetes kommandáns réti gyilkosság óta nem történt Nagyváradon, oly izgalmas véres bűntény, mint tegnap, Egy olyan rejtélyes gyilkosság nyomára vezették a rendőrséget, amely valószínűen napokig izgalomban tartja a közönséget, mert a részleteiben is rettenetes bűntény tettesét aligha kerítik egyhamar kézre. A város környékén fekvő Volfi erdő sűrűjében vasárnap este egy fiatal nő hullájára bukkantak, amelynek szájában egy kendő volt benyomósztolva. A test több részén kés szurások és vágások nyilvánvalóvá tették, hogy a szerencsétlen teremés gyilkosság áldozata. Gondosabb vizsgálat után azt is konstatálták, hogy a gyilkos vagy a gyilkosok bestiális vágyaikat is kitöltötték a védtelen nőn, a miből azt következtetik, hogy esetleg kőgyilkosság forog fenn, amelyet valószínűen valami erdei csavargó követett el. A rendőrség lázas buzgalommal keresi a tettest, de eddig nem akadtak olyan nyomra, amely a gyilkosság felderítésére vezetne. A mai nap folyamán sok féle irányba tapogatóztak, többeket vettek gyanuba, de ezek az utak már téveseknek bizonyultak. Bizunk azonban sokat feldicsért rendőrségünk ügyességében, amely nem engedi e bűntény elkövetőjét is az ismeretlen tettesek statisztikai adatába kerülni.

Egy cseresznyét aggatott a fülére és sikertelen kísérleteket tett, hogy az orrán is megmaradjon egy cseresznye-szemüveg.

— Ha elmegy, — szolt, — nem tánczolhatom magával a második négyest a club holnapi estélyen.

Károly ur csudálkozva nézett rá.

— De hiszen nem foglalkoztunk.

— Mindegy, magának szántam.

Károly ur utoljára is szükségét érezte annak, hogy a rejtélyes ügyet megoldja.

— De végre, hát főtartja a tegnapi teletét?

Ella mind a három cseresznyeszárát egyszerre leejtette.

— Ugyan ne kérdezzen, — szolt — legyen ügyes és találja ki.

A mama messziről kiáltott.

— Ella, Károly ur, hol vagytok?

— Jövünk, — válaszolta Ella.

Futni kezdett, Károly ur utána. A nénik kíváncsian nézték őket és Károly ur csöndesen konstataálta, hogy a Louise tánti szemüvege pompásan áll és maga Louise-tánti is a világ egyik tüneményes, szépsége.

Tudósítónk a rejtélyes bűntetről a következőket írja:

(A hulla feltalálása.)

Vasárnap délután Tóth Mihályné egy pecze-szöllősi munkásember felesége két gyermekével a Wolfi-erdőbe ment sétálni. Az anya leheveredett a fűbe, a két gyermek, egy fiúcska és egy leány pár lépésre tőle a Kérbe vezető gyalogösvényen játszottak buvócskát. A fiúcska „hunyt” az 5 éves Mariska pedig egy bokorba keresett buvóhelyet, ahová szeleburdian szökött be, miközben valami nagy tárgyon megbotolva, végigcsúszott a földön. A következő pillanatban a gyermek élesen felsikoltott:

— Anyám, anyám, egy halott néni van itt!

Tóthné kis fiával a bokorba ment, ahol oly rémületes látvány tárult eléjük, hogy az anya ölébe kapta a gyermeket és ijedtében futásnak eredt velök. A kiáltást meghallotta Farkas József kerítés Horváth Géza rendőrbiztos, akik vadászatról jövet, éppen arra tartottak haza felé. Az asszony elmondta, hogy kis leánya egy női hullába botlott, a mely ott egy közeli bokorban fekszik.

A vadászok a bokorhoz vezették magukat, ahol csakugyan egy póriasan öltözött női hulla feküdt. Első látásra meggyőződtek arról, hogy a halott gyilkosság áldozata lett. Az arcán két kés-vágást vettek észre, szájába pedig kendő volt gyömösztolva, a szoknya alsó része pedig fel volt csuszva. A hulla oly kiálthatatlan büzt terjesztett, hogy nem is mentek a közelébe, hanem azonnal a legközelebbi telefon állomásra siettek, a honnét Horváth Géza rendőrbiztos a hulla feltalálásáról jelentést tett a rendőrségen.

(Helyszini szemle.)

A rendőrkapitányságon, amint értesültek az esetről, Herczeg Jenő ügyeletes rendőrtisztviselő Nemes Aron dr. kerületi orvossal kibajtatott a Wolfi erdőbe, hogy megejtsék a hivatalos helyszini szemlét. A rendőrtisztviselő és az orvos este 8 órakor érkezett az erdőbe. Két fáklyát is hoztak magukkal, amit két napszámos vitt előttük, hogy bevilágítsák a sötét erdő utjait. Az erdő széléből kétszáz méternyire a Kérbe vezető gyalogösvény mellett meg is találták a hullát, amely fáklya fénye mellett borzadályt keltő benyomást gyakorolt a szemlélőkre.

A hullán egy kötéllel összekötött facsomót találtak, amelyet mindenképp eltávolítottak. A halott arca hófehér s rémesen torzult volt, de meglehetősen állapítani, hogy egy fiatal nő teste. Az apró bogarak és lepkék keresztül-kasul szállták és mászkáltak a már félig oszlásnak indult hullát, amely erősen fel volt puffadva. A testrészek makacsul meg voltak dermedve, a szemek alatt arczorító vér-aláfutások látszóttak, a jobb szemén s a nyak alatt egy-egy mély késvágás volt. A lábak meztelenül meredtek, a jobb kinyújtva, a bal térden behajtván, a szoknya térdén felül volt csuszva. A hulla szájába levő fejkendőt az orvos alig tudta kivenni a fogak közül, annyira be volt szorulva. Nemes Aron dr. azután konstataálta, hogy a nőn meggyilkolás előtt bestiális cselekedetet hajtott végre a gyilkos, azután kigombolta a hulla pruszlikját, amely alatt a harmadik és a negyedik borda között egy mély szurás van, amelyet valószínűen törrel, konyha késsel vagy bajonettel ejtettek a szerencsétlenül. Az orvos továbbá azt is konstataálta, hogy a gyilkosságot valószí-

nűen pénteken követték el, mert a hulla már több mint két napja heverhetett az erdőben. A rendőrtisztviselő gondos körültekintés után sem tudott bűnyomokat vagy jeleket találni a helyszínén, mert a hulla körül a hely, a pázsit teljesen tiszta és érintetlen volt. Valószínűnek látszott, hogy a gyilkosságot más helyen vitték végbe, a hullát csak később czipelték oda.

A holttestet azután a fáklya vivő napszámosok a szintén kihozott halottas kocsira vitték s beszállították a városi hullaházba.

(Ki a hulla?)

A helyszini szemle alkalmával, de még tegnap délig sem tudták a rendőrségen megállapítani, hogy ki lehet az a nő, a kinek a holttestét a Volfi erdőben feltalálták. A nyomozást első sorban ez irányba terelték.

Brindás György Hid-utca 175. szám alatt lakó napszámos, aki az Acsi pusztán dolgozott, szombaton este hazajött s nem találta otthon feleségét, akivel vadházasságban élt. Házigazdája Balogh János azt mondta neki, hogy már tegnap óta nem látták asszonyát, de azzal nyugtatta magát, hogy valószínűen hazament édes apjához Kabaláspatakra. Brindás megnyugodva s gyauntlanul várta haza a feleségét, míg tegnap délelőtt egy napszámos ember a László malomba elébe nem áll s ezt nem mondja neki:

— Czimbora igazán sajnállak, mért nem is vigyázt az asszony magára, szegény asszony, sopánkodott a mit sem gyanító ember előtt.

— Hát mi baja esett Annának? — kérdezte ámulva a férj.

— Nem tudja? Megölték a Volfi erdőben, válaszolt röviden a napszámos.

Már ekkor Brindást keresték a rendőrök a lakásán, aki ezt megtudva maga jelentkezett a rendőrségen s elmondta, hogy feleségének hitese ura is van, ő csak törvénytelenül élt vele, Buzle Annának hívták tasnádfői születésű 32 éves s ő napszámába járt dolgozni, a szomszédok elbeszélése szerint az asszony pénteken délelőtt 10 óra tájban távozott el hazulról azzal a szándékkal, hogy a Volfi erdőbe megy fát szedni, ahová máskor is kiszokott járni. Brindást a kihallgatás után szabadon bocsájtották.

Ki a gyilkos?

A hulla kilétének megállapítása után több irányban nagy aparátussal indult meg a rendőr nyomozás. Gerő Armin rendőrfőkapitány. Papoleczy Ferenc t. rendőrfőkapitány a bünygyi osztály vezetője, Pataki Károly rendőrfogalmazó, Baranyai Menyhért rendőrbiztos, Herczeg Jenő rendőrirnok, szóval a bünygyi osztály egész tisztikara kocsin és gyalog keresztül-kasul járta a várost, itt is ott is kereste a tettest, de még csak nyomára sem akadtak.

Kihallgattak egy esomó szegény asszonyt akik fatörmeléket járnak szedgetni az erdőbe, ezek közül az egyik azt beszélte, hogy ő látott két csavargót, aki a csinos asszonyt letépette s azután összeszurkálta. Ennek az asszonynak valamelyében kevés a valószínűség, de a rendőrség ez irányban is kutat s keresi a csavargókat.

A meggyilkolt asszony törvénytelen férjét is gyanuba fogták, de az minden kétséget kizáróan tisztázta alibijét.

Este mikor a sok lőtás-futás után újra összejöttek a rendőrségen szomorúan konstataálta, hogy a tettes egye-

lőre még mindig ismeretlen. A vizsgálat iránt érdeklődő újságírók előtt, pedig nagy titokzatosan össze sugtak-bugtak: — Majd holnap, holnap . . .

Tegnap délután Nizsalovszky Endre helyettes vizsgálóbíró, Baróthy Pál kir. alügyész Grósz Menyhért dr. és Gerő Sándor dr. törvényszéki orvosok is tartottak helyszíni vizsgálatot, amely szintén nem derített ki lényeges körülményt a gyilkosságra vonatkozólag. A helyszíni szemle után a törvényszéki orvosok fel is bonczolták a meggyilkolt aszszony tetemét s konstatálták, hogy a halált közvetlenül fulladás okozta, ezen kívül a fél szemnél s a nyaknál egy-egy vágást, a mellén pedig egy szurást ejtett a gyilkos.

Öngyilkos technikus.

Erőszakkal a halálba.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, augusztus 26.

Hajdu-Böszörmény város társadalmát sajnálatos esemény zavarta meg csendes nyugodtságában. Éjfél utáni két óraker lövés reszkettette meg tegnap a levegőt egyik jómódu polgár házában s ez a lövés egy kitünő tehetségű ifju életét oltotta ki, mélyseges gyászba borítva egy jámbor életű, Böszörmény társadalmában általános tiszteletnek örvendő családot.

Az esetről tudósítók a következőket tudatja velünk:

(Az életunt ifju.)

G. Szabó Kálmán 27 éves ifju, G. Szabó Gábor volt közgyám fia Budapesten végezte a technikát. A szorgalmas, törekvő ifju kitünő eredménnyel tette le vizsgáit s a legszebb reményekkel indult az élet útjára. De a folytonos tanulás megrombolta idegrendszerét. Zárkózott, kedélytelen emberré tette folytonosan növekvő idegessége, melyet még jobban kiszinezett képzelődésével.

Undorral tekintett a jövőre. Azt hitte, hogy számára nincs gyógyulás a földön. Elkéseredett pillanatában egy ízben leugrott Budapesten egyik épület második emeletéről, de nagyobb sérülést nem szenvedett. Az orvosi gondos ápolás megmentette életét, de nem tudta vissza varázsolni lelke elveszített nyugalmát.

Később hazakerült édes atyja házához H.-Böszörménybe. A család szerető körében felelté kissé az idegét őrlő betegséget. A szülei szeretet melege be- aranyozta egyideig örömtelen életét. Még jó kedvet is mutatott néha és senki sem gyanította, hogy a nagy tehetségű ifju szívében erős gyökeret vert az életunalom.

(Lövés az éjben.)

Tegnap éjjel lövés dördült el G. Szabó Gábor udvarába, de a mélyen alvó család nem hallotta meg a fegyver eldördülését. Éjfélutáni két óra lehetett, mikor G. Szabó Kálmán kilopódzott a szobából s a gazdasági udvar háttérében az öcsese flóbertjéből golyót röpített szájába.

Reggel öt óraker Tacsai Zsuzsi cselédleány a gazdasági udvarba ment s rémülve látta, hogy az ifju ott fekszik a földön. Rémitőt sikoltva futott fel az

udvarból a házhoz és kétségbeesetten kiáltotta:

— Kálmán urfi a földön fekszik!

A kiáltásra a ház népe sápadózó areczsal futott ki a szobából. A megrémült apa kezét tördelve sietett a gazdasági udvar felé, míg a cseled orvos után futott. Meg is érkezett Bakóczy János orvos csakhamar, de már csak a beállott halált konstatálhatta.

(A halál oka.)

Az életunt ifju semmi irást nem hagyott hátra, melyből öngyilkossága okára következtetni lehetne. De bizonyosan megállapítható, hogy tettét idegességi rohamában követte el. Sokszor panaszkodott ismerősei előtt fejfájásról, idegrohamokról.

Az is erősen bizonyít idegességi rohama mellett, hogy soha fegyvert nem fogott a kezébe s végzetes tettét öcsese flóbertjével követte el.

Különböen erősen el volt tökévelve az öngyilkosságra, mert egy élesre fent beretvát is találtak mellette. Gondoskodott, hogy ha véletlenül a lövés nem oltja ki életét, a borotvával hajtsa végre sötét tervét.

A gyászborult család iránt általános részvét nyilvánul városzerte.

UJDONSÁGOK.

Kossuth-ünnep Debreczenben.

Komlóssy Arthur — Szinay Gyulához.

A debreczeni Kossuth ünnepség napja szeptember 17-ike vitára adott alkalmat. Szinay Gyula volt országgyűlési képviselő nyílt levélben kérte az ünnep rendezőségét; tartanak meg a debreczeni kegyeletes ünnepséget az igazi napon, szeptember 19-én, nem pedig két nappal előbb. Erre a nyílt levélre, ma válaszol a bizottság elnöke, Komlóssy Arthur főjegyző, irván a következőket:

V á l a s z

Szinay Gyula ur nyíltlevelére.

Jobban szerettem volna, ha a debreczeni Kossuth-ünnepélyek főpontja t. i. a megünneplés napja kitűzésének kérdése előbb vettetik fel és nem 14 nappal az elhatározás után, de még helyesebb lett volna ha bárki az érdeklődők közül nem nyílt levél alakjában, hanem bizodalmas baráti uton kért volna felvilágosítást tőlem, vagy a rendező-bizottság bármely tagjától. Mert az ilyeu elkéselt s nem vonom kétségbe, hogy teljesen jó akaratból származó, de mégis aelytelenítő kérdések és indítványok igen alkalmasak a jó egyetértés, a lakosság ünnepi hangulatának s az egész ünnepély rendezésének megzavarására.

Már pedig Szinay Gyula barátom bizonyára egyetért velem abban, hogy ezt az ünneprontó szerepet most ez alkalommal még azok is jobb időre raktározták el, akik pár évvel ezelőtt nyíltan és titokban egyaránt ellentétes állást foglaltak el mindennel szemben, a mi a Kossuth-kultusz emelését célozta. Kiáltó példája ennek a debreczeni Kossuth-szobor bizottság kérelmének és a debreczeni szoborra a város részéről az adományozásnak kétízben is közgyűlésileg leszavaztatása.

De mert a nyílt levél tényleg

megjelent és épen a városunk polgárságának zöme által leginkább olvasott lapban, — a bizottság elhatározásának indoklása és az ünnepély sikere érdekében következőkben válaszolok azon hozzám intézett kérdésre, miért tüztük mi Kossuth Lajos születése 100-ik évfordulójának Debreczenben megünneplését szeptember 17-ére s miért nem a valódi napra szept. 19-re?

1. Mert Budapest székesfőváros a Kerepes-uti temetőben a nagy halott hamvai fölé emelendő mazoleum alapkövetételének ünnepélyes aktusát szept. 19-ére tüzte ki, arra törvényhatóságunkat is meghívta és városunk nemcsak küldöttség által képviselteti ott magát, de a közönség köréből is számosan óhajtanak résztvenni a kegyeletes ünnepen.

3. Mert városunknak két, Hajdúvármegyének pedig mind a négy országgyűlési képviselője a Kossuth vezetése alatt álló országos párthoz tartozik s így ezen minőségükben, sőt jó részt mint ottani rendezőségi tagoknak 19-én mulhatatlanul Budapesten kell résztvenniök, városunk és választókerületeikhez való viszonyok pedig arra készíteti őket, hogy a debreczeni és hajdumegyeyi ünnepeken is résztvegyenek.

3. A debreczeni honvéd egylet és a 13 egyenruhás öreg honvédet is meghívta a 19-diki alapköveteteli és egyéb Kossuth ünnepségekre a fővárosi rendezőség s ők jelen akarnak lenni e nevezetes napon s harcztépett zászlójukat meghajtják a nagy halott emlékének tiszteletére. De itthon is részt óhajtanak venni, saját szülővárosuk és azon közönség ünnepélyén, mely nekik, öreg napjaikban menhelyet és gyámolítást nyújt, mely minden egyes alkalommal dicsőséggel övezi öszbeborult fejeiket. Hát melyik napról és honnan maradjanak el e vén harczosok?

De nem folytatom tovább Azt hiszem, a fentebbi három pontban talán túl részletességgel, de legalább érthetően kielégítő választ adtam feltett kérdéseidre és átláthatod, hogy mily körültekintő figyelemmel járt el a rendező bizottság akkor, a midőn nem mondva csinált — hanem kettős napot tüzött ki a Kossuth Lajos emlékének dicsőítésére. születése 100-dik évforduló napjának ünnepelésére, egyiket szept. 17-dikén tartja a magyarság szívében: Debreczenben, a másikat pedig megüli szept. 19-dikén az ország fővárosában: Budapesten!

Debreczen, 1902. augusztus 25-én

Komlóssy Arthur,

a debreczeni Kossuth-ünnepélyek rendező bizottságának h. elnöke.

* Személyi hir. Puky Gyula, Hajdúvármegye és Debreczen sz. kir. város főispánja szeptember hetedikén érkezik vissza székhelyére.

* Bizottsági ülés. A Kossuth-ünnepélyt rendező bizottság által kiküldött világitási albizottság Körner Adolf tanácsnok elnöklete alatt ma délután 3 óraker a városháza nagytermében ülést tart. Az ülés egyetlen tárgya: a világitás és a lámpionos menet ügyeinek előkészítése.

* Az ifjusági könyvtár-bizottság. Wlassics közoktatásügyi miniszter ren-

deletet intézett a tanfelügyelőkhöz a népiskolai ifjúsági könyvtárak dolgában. A miniszter ezzel egyidejűleg egy könyvtárintéző-bizottságot szervezett, mely, mint a hivatalos lap tegnapi száma közli, a következőkép alakult meg. Elnök: dr. *Sebestyén Gyula*, az orsz. közokt. tanács titkára, előadó: *Tóth Rezső* tanár; tagok: dr. *Alexander Bernát* m. kir. tud. egyetemi tanár, *Benedek Elek* író, *Csernoch János* országgyűlési képviselő, dr. *Bánóczy József* egyetemi m. tanár, tanítóképző int. igazgató, dr. *Kenedi Géza* ügyvéd, lapszerkesztő, dr. *Komáromy Lajos* tanár, ez. igazgató, dr. *Marczeli Henrik* m. kir. tud. egyetemi tanár, dr. *Margalits Ede* m. kir. tud. egyetemi tanár, *Móra István* polg. leányiskolai tanár, író, *Klupathy Jenő* tud. egyetemi m. tanár, *Ujváry Béla* kir. tan., a Néptanítók Lapja szerkesztője, *Szöcs Farkas* teológiai tanár. A kinevezés öt évi időtartamra szól.

* **Lelőtt főhadnagy.** A rákosi katonai gyakorlóterén tegnapelőtt borzalmas esett történt. A 23-ik gyalogezred tartott gyakorlatot, a melyen Kövess ezredes, báró Beck vezérkari főnök veje, is részt vett. A gyakorlat közben az egyik századnak tüzet vezényeltek. Gyakorlási vaktölténnyel lőttek a katonák. A tüzelés pillanatában Breit főhadnagy nagyon közel állott a tüzelő-szakaszhoz és így történt, hogy egy vaktöltény papirmaché fojtása a főhadnagy jobb felső karját érte. Breit főhadnagy összeesett és Kövess ezredes intézkedésére rögtön beszállították a XVII. helyőrségi kórházba. — A vaktöltéssel okozott seb igen veszedelmes, mert könnyen vérmérgezést okoz, a melynek következtében tetanus (merevedés) lép föl. Ezért a főhadnagy sebeit rögtön megoperálták és most már túl van a veszélyen. Az ezredben pedig szigorú vizsgálatot indítottak, hogy megállapítsák, kinek ügyetlenségéből, vagy rossz akaratából érte Breit főhadnagyot e szerencsétlenség. A hadtestparancsnokság a vizsgálat eredményéről kimerítő jelentést kért.

* **Szell Kálmán és a kaszírnök.** *Szell Kálmán* nagyon haragudhat a negyven éven aluli nőkre. Erről az érzelmeiről eddig igazán nem tudtunk semmit. Már hónapokkal ezelőtt rendeletet adott ki, hogy kávéházi kaszírnök csakis negyven évet betöltött nők lehetnek. Ezt a rendeletet, mely nem bizonyult praktikusnak, annak idején nem is hajtották végre. — Most azonban a belügyminiszter újabb rendeletet adott ki, mely tegnap érkezett *Debreczenbe* s a mely szerint a vidéken vendéglői pinczérnő vagy szállodai szobaleány csakis olyan nő lehet, a ki negyvenedik évét betöltötte. Ezt a rendeletet, mely folyó évi szeptember hó 1-én lép életben, a vidéken szigorúan végre fogják hajtani. Hát persze, a svábnak is negyven éves korában jön meg az esze. A kaszír- és pinczérnő is valószínűleg csak ebben a korban lesz józan, rendes életű honleánynya, aki megérdemli, hogy olyan nagyfontosságú állást töltsön be. Hiszen ugyszólván az ifjúság nevelése van reájuk bízva:

* **Meglopott földbirtokos.** *Benyáts Emil debreczeni* kereskedőnek *Atkosfalván* van a birtoka. A napokban a birtokán levő majorjából ösmeretlen egyén

egy lánczos ekét ellopott és megszökött. A csendőrség a tolvajt nyomozza s már olyan helyes nyomon halad, hogy a tettes kézrekerítése nem soká késheketik.

* **Debreczen állategészségügyi körzetei.** Az állategészségügyi körzetek életbe léptetése közeledik a befejezéshez. Tegnap délelőtt ugyanis a *Komlóssy Arthur* elnöklele alatt tartott tanácsülésen hivatalosan nyilatkoztak ez ügyről. A földmivelésügyi miniszter a napokban küldte meg a városnak a szabályrendeletet s ezzel együtt tette meg előterjesztéseit *Király Gyula*. Elhatározta a tanács, hogy a szakályrendeletet 500 példányban kinyomatja, a körzeteket ismertető térképeket 3000 példányban elkészítteti és a mezőrendőrkapitányság által 80 jelzőtáblát készíttet. Megásatja továbbá a tanács a dögtereket és *Király Gyula* tanácsnokot megbizzza a miniszter által előírtak elintézésével. Elnöklő tanácsnok véleménye szerint az állategészségügyi körzeteket 1903. január elsején léptetik életbe.

* **Debreczeniek Pozsonyban.** Megemlékeztünk arról, hogy a debreczeni gazdasági egyesület felhívta a gazdákat a pozsonyi mezőgazdasági kiállítás megtekintésére. Mint értesülünk részvételre eddig jelentkeztek: ifju *Bányai István*, *Polgáry József*, *Balogh Ferencz*, *Balogh István*, *Zöld János*, *Szücs István*, *Farkas Albert*, *Polgári Bálint*, *Király József*, *Szentesi János*, ifj. *Kertész János* és még számosan. Jelentkezéseket a kiállításra, a melyen való részvétel 50—60 koronába kerül még mindég elfogad *Rácz Lajos* gazdasági titkár (Városháza I. emelet).

* **Halálozás.** A város tisztikarának egyik érdemes, kiváló tagja hunyt el tegnap éjjel. *Trázy László* városi adópénztárnok 42 éves korában szenderült jobb létre. Lelkiismeretes, pontos hivatalnok volt, a kit a sok munka ágyba döntött. Hiába ment fürdőbe, nem használt semmi, míg az éjjel szenvedéseitől megváltotta a halál. A család a gyászbeszéről az alanti gyászjelentést adta ki: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejthetetlen jó férjnek, édes apának, szerető fiúnak, testvérnek, vőnek, áldott emlékü rokonnak és sógnak, néhai *Trázy László* Debreczen szab. kir. város adópénztárnoka és törvényhatósági tagnak folyó hó 25-én éjjeli 11 és fél óraker, életének 42-ik, boldog házasságának 13-ik évében, hosszas szenvedés és a haldokló szent-ségek felvétele után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei folyó hó 27-én délután 5 óraker fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint *Barros-utca* 26-ik számú házunktól, a *Szent-Anna-utca* temetőbe örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent-mise áldozat pedig folyó hó 28-án délelőtt 9 óraker fog az egek urának bemutatni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és a megboldogult tisztársait bánatos szívvel meghívjuk. *Debreczen*, 1902. augusztus hó 26-án. Bánatos neje: özv. *Trázy Lászlóné* sz. *Gerber Ilona*; gyermeke *Trázy László*. Édesapja: *Trázy Alajos*. Testvérei: *Trázy Róza* férj. *Balogh Jánossal* és gyermekeivel; *Trázy Géza*. Apósa: *Gerber Odón*, nejevel sz. *Tege Emmával*. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **Vigyázatlansága áldozata.** Hirt adtunk tegnap arról, hogy a lóvasut a

Kossuth-utczán elütötte *Lakatos József* hét éves kis fiut, Mint értesülünk, a gyermek állapota olyan súlyos, hogy valószínűleg az éjjelt sem éri meg. A megindított nyomozás kiderítette, hogy a szerencsétlenségnek maga a kis fiu volt az okozója, s hogy ez ügyben a lóvasuti kocsist semmiféle felelősség nem terheli.

* **Statisztika a nyárról.** Az idei nyár napok mulva véget ér, miután az ősz kezdete meteorologiailag szeptember hó elsejére tehető. Hűvös, esős nyár volt; a leghűvösebb nyár, melyet 1811 óta tapasztaltak. Az idei nyár ugyanis 2 és fél fokkal maradt normális temperaturáján alul. még az 1811 év nyara 24 fokkal maradt a normális hőmérsékleten alul. Ez idén júniusban a hő-keveslet 2-2 fokot, júliusban 2-3 fokot és augusztusban 2-5 fokot tett ki. Az idei nyár ezek szerint hűvösebb volt, mint az 1821 óta bekövetkezett leghűvösebb nyarak, melyek közül főleg az 1843, 1844, 1864 és 1882. év nyara említendő. Esős nap augusztus 20-ig 52 volt, 250 m. m. csapadékkal; június és júliusban mintegy 14 órával kevesebb napvilág volt, augusztusban javult ugyan az arány, de még akkor is a legmagasabb hőmérséklet árnyékban 29 és fél fok volt, holott az augusztus normális legmagasabb hőmérséklete 31-4 fok. Látnivaló ebből, hogy az idei nyár minden tekintetben kivételes volt és az időjárás statisztikusoknak érdekes anyagot szolgáltatott.

* **Száj- és körömfájás Biharmegyében.** Biharmegyében veszedelmes betegség lépett fel az állatok között. A száj- és a körömfájás terjedt el nagy mértékben. Mivel pedig félő, hogy ez a veszedelmes betegség *Hajdumegyébe* is behurcoltatik, *Rásó Gyula* alispán felhívást intézett a hajdusági közegek lakóihoz, hogy a biharmegyei szarvasmarhák vásárlásánál a lehető legnagyobb óvatossággal járjanak el, nehogy *Hajdumegyében* is fellépjen a száj- és körömfájás.

* **Revolveres jó barát.** *Pókay József Lorántffy-utca* lakos künn a város határában mulatozott barátjával *Balla Jánossal*. Ivás közben a külömben is heves természetű emberek összeszólkostak és *Pókay* a revolverével úgy homlokra dőfte *Ballát*, hogy az egy 20 napig be nem gyógyuló sebet kapott. A sebesült lakásán ápolják, míg a tettes átadatott a kir. ügyészségnek.

* **Az állati gyógyszerek védelme.** A földmivelésügyi miniszter leiratott intézett *Hajdúvármegye* és *Debreczen* város törvényhatóságaihoz, melyben felhívja figyelmüket az állati betegségek ellen használatban levő és a szükséges miniszteri engedélyt nélkülöző gyógyszerek árusítására. Különösen az utóbbi időkben nagyon sokan élnek vissza ezzel, sőt hirdalok utján is napról napra reklamirozzák azt, és a hiszékeny emberek tudatlanságát kihasználják. A miniszter utasítja a hatóságokat a legszigorubb intézkedések megvételére, hogy a jövőben az ilyen kuruzslók a törvény teljes szigorában részesüljenek.

* **Felgyújtott urasági épületek.** Hirt adtunk lapunkban már arról, hogy a *Dé-*

genfeld örökösök téglási kastélyának eselédlaka leégett. Mint ujjlag értesítenek bennünket felgyújtották a gróf Dégenfeld örökösök szegedyháza, gyulahalmi és szárhegyi birtokán is a eselédépületeket. A tüzek melyek igen nagy károkat okoztak az eddigi nyomozás szerint bosszu művei és gyújtogatásból erednek. A vizsgálat ez ügyben tovább folyik.

* **Tolvaj fiu.** Sternberg Vilmos hajdusámsoni lakostól Herdesmann Lajos 21 éves csavargó a nyitott szobából és az abban szabadon levő szekrényből egy órát és hat koronát eltulajdonított. A esendőrök a nyomozás során a tettes atyjánál tudakozódtak, ki a kérdésekre előadta, hogy fia sohasem dolgozik, hanem lopásból és tőle is mintegy három héttel ezelőtt 36 koronát ellopott s azóta eltűnt kazulról. A esendőség a tettest nyomozza.

TANÜGY.

A debreczeni közigazgatási tanfolyam megnyitása. A községi közigazgatási tanfolyamon, mely Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyző kitűnő vezetése és igazgatása alatt áll s mely már több ízben részesült felsőbb helyről való elismerésben, a beiratkozások tegnap kezdődtek s e hó 30-án érnek véget. A beiratkozásokat Veszprémy Zoltán vármegyei főjegyzőnél, a tanfolyam vezetőjénél lehet eszközölni. Már eddig is 40 hallgató jelentkezett a tanfolyamon való részvételre. A tanfolyam a múlt évben a felső kereskedelmi iskola termeiben volt elhelyezve. Ez évben azonban a helyiségeket a polgári iskola veszi igénybe s ezért a tanfolyam igazgatója kérte a földmivelésügyi minisztert, hogy a tanfolyam céljaira engedje át a gazdasági egyesület helyiségeit. A miniszter megtagadta e kérelem teljesítését s az igazgatóság most a belügyminisztert keresi meg, hogy bírja rá a földmivelésügyi minisztert a kérelem teljesítésére.

EGYLET.

Pinczerek gyűlése. Az országos pinczér egyesület Debreczenben fiókot akar létesíteni. E fiók megalakítása céljából a pinczerek e hó 28-án éjjel 2 órakor gyűlést tartanak a „Bika“ szálló kis termében. A gyűlés tárgya: az országos pinczér egyesülethez való csatlakozás kérése.

SZÍNHÁZ és MŰVÉSZET.

— **(Déliabok hazája.)** Lovász János és Haranghy György debreczeni szerzők kiváló alkotása, még mindig kasszadarabja az „Uránia“ színháznak és estről-estre zsufoolt házak előtt kerül színre. Szeptemberben Debreczen híres műpártoló közönségének is lesz alkalma gyönyörködni a „Déliabok hazájában“. Mint értesülünk ugyanis, az Uránia igazgatósága ma adja be a város taná-

csához az iránti kérvényét, hogy a tanács a „Déliabok hazájának“ bemutatására engedje át a színházat ez évi szeptember hó 20, 21 és 22-ik napjaira. — Hiszünk, hogy a tanács e kérést teljesíteni fogja.

TÁVIRATOK.

Visszaélések magyar lovakkal.

Budapest, augusztus 26. (Saját tudósítónktól.) A londoni „Times“ mai számában egy ismeretlen magyar ember Hungária aláírással cikket közöl, melyben szenzációs leleplezések vannak angol tiszték sikasztásairól, melyeket Magyar lovak vásárlásánál követtek el. Leleplezéseit lovaink jó hírneve megóvásáért teszi.

A vitás tengerszem.

Grác, augusztus 26. A tengerszem kérdésben kiküldött választóbírószakmai ülésén a galicziai előadók folytatták előadásukat. Felváltva ismertették a vitás kérdésre vonatkozó irodalmát és a vitás terület kataszterével és adózásával foglalkoztak. A galicziai előadók még ma befejezik előadásukat.

Hajóösszeütközés.

Fiume, augusztus 26. (Saját tudósítónktól.) Az Adria Jókai nevű hajója, a mely most a fiumei kikötőben rakodik, Cardiffból jövet jun. 28-án este Portugália partján Cap Sagres mellett összeütközött a Consul Kaestner nevű angol vitorlášhajóval. A Jókai a vitorlášhajó mögött haladt és többször figyelmeztette kitérésre. A vitorlás azonban rosszul manőverezett és így történt, hogy a Jókai baloldaltól beleütözött. A vitorlášhajó kapitányával, tisztjével és szakácsával elsülyedt, három matróz a Jókai-ba kapaszkodva megmenekült. A Jókai-t a harmadkapitány vezette. A vitorlás 116 tonnás volt. Tulajdonosa a Cormond-társaság volt.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Sikkasztó postatiszt.** Nyilas Mihály a debreczeni postahivatalnál mint postatiszt volt alkalmazva. A könnyelmű élet hivatalos pénz elsikkasztására indította. Az eset akkoriban óriási feltűnést keltett. A nyiregyháza kir. törvényszék a megtartott tárgyaláson bűnösnek találta Nyilast és hivatalos pénzek elsikkasztásáért két évi fegyházra ítélte. Felebezés folytán került az ügy a királyi tábla elé. — Tegnap volt a sikkasztó ügyében a királyi táblán a tárgyalás bessenyei Széll Far-

kas táblai tanácselnök elnöklete alatt. A tárgyaláson, melyen a vádlott Nyilas Mihály is jelen volt. A tábla az elsőfokú bíróság ítéletét indokainál fogva helybenhagyta.

REGÉNYCSARNOK

A SZERELEM HATALMA.

Regény.

Írta: Jablonczay Kálmán.

(Folytatás)

54

X.

Vissza hazafelé.

Az nem Tigris ordítás, mondá a meggyőződés hangján Tardos, — ott más állatok harszolásak.

— Egy állat sivitását hallom csupán a másik csak sziszeg.

Gyerünk! — mondá Babill nézzük meg jó uram fegyvereink megvédenek bennünket minden veszélytől.

Tardos és Babill felvont fegyverekkel közeledtek a harez színhelye felé.

A párosharcz idegen szerű lármája olyan ideg bénítóan hallatszott az egész vidéken, hogy az az általános moraj is elnémult mindenféle mely az ilyen vadaktól nyüzsgő vidéken örökös uralmát üli.

Itt most nem egyenlő ellenségek verekednek. Itt iszonyatos harc folyik az Isten két különböző teremtménye között.

Tardos elől Babill utána közeledtek a veszélyes helyhez.

Egy sebes áradattal bíró folyócska partján a hol már a nádvakáka, virágos lepél-simára volt letaposva, egy legszebb példányu párducz utolsó harszát vivta egy jól kifejlett Canaconga kigyóval, mely a Párducz hosszú vékony derekára volt tekergődve.

A kigyó, magasbanmozgó feje minduntalan aláakart csapni az állattátongó torka felé, de bizonyosan annak éles csattogó fogaitól tartva, nem tette azt.

Hanem annál jobban szoríthatott pikelyes testével, a körül nyalábolt testet, mert a párducz lihegve-halálos hörgés között csattogtatta fehér tü hegyes fogait.

A kigyó nem akart birni a párduczal.

Alig néhány lépésnyire az itt leirt harszattól egy sudár fa állott, melynek lombos koronája a magasban terpeszkedett szét.

A kigyó ehez a fához akarta vonszolni áldozatát, hogy majdtán ahhoz hozzá szoritva szilánkokra törí az ellenség esontjait.

Babill észre vetté a kigyó ezen szándékát.

Jó uram! sugá Tardosnak ki éppen célzásra emelte fegyverét ne löj! . . . majd ha a fához érnek.

Kevés idő múlva a kigyó előteste a habos nyálat csorgató fejjel elérte a fa derekát.

A hátsó teste, az erősen kifejlett farkkal egy pillanat alatt oda rántotta a vergődő párduczot a fa oldalához és gyorsabban mint a gondolat oda tekergette az egész testet a fa oldalához, mintha csak kötéllel tekerték volna oda a fához. . .

Lőhetek már — kérdé Tardos.

Nem még uram! — mondta Babill — robbanó golyóval töltsd meg fegyve-

eredet és az általam adott jelre egyszerre lökjünk a kigyó fejébe.

Tardos rögtön elkészítette fegyverét robbanó golyóra.

A Babillé már el volt látva, tehát ő csak lövésre készen állva leste a pillanatot az utolsó felvonáshoz.

A kigyó egész erejével csavarta körül a most már alig védekező párd-

czot a fa körül. A canaconda csak akkor szorít, a midőn hosszú, 5-6 méteres testével áldozatát, mint a pók a legyet, körül nem fonta.

Már a kigyó teste egész hosszában rá volt csavarva az állatra — csupán a fej 2 méter magasban a martalók felett himbálódzott jobbra-balra.

Vigyázz uram — sugá Babill, Tar-

dos felé hajolva — rögtön következik a döntő pillanat.

A kigyó midőn elkészült a körülfonással, széjelynyitott pánczélos bérét összebb rántotta, szinte hallatszott annak csattanása.

(Folyt. köv.)

KOSSUTH LAJOS

nagy hazánkfa emlékére nemzeti kokárdával körülövezett, bronz alaku, remek kivitelű, szabadalmazott photo-email jelvényeket készített

Brust Béla
előkelő budapesti

photo-email műintézete,

mely általánosan ismert cég legutóbb a verségi kiállításon általános feltűnést keltett gyártmányával. — Egyesületek, körök, asztaltársaságok és egyeseknek ez a Kossuth-kép a legszebb, legolcsóbb és legmaradandóbb emlékét képezi.

Az ország minden részéből már eddig is beérkezett rendelések sokaságára való tekintettel, kérjük a megrendeléseket mihamarabb eszközölni. — Minta és árjegyzék kívánatra díjtalanul küldetnek.

Megrendelések

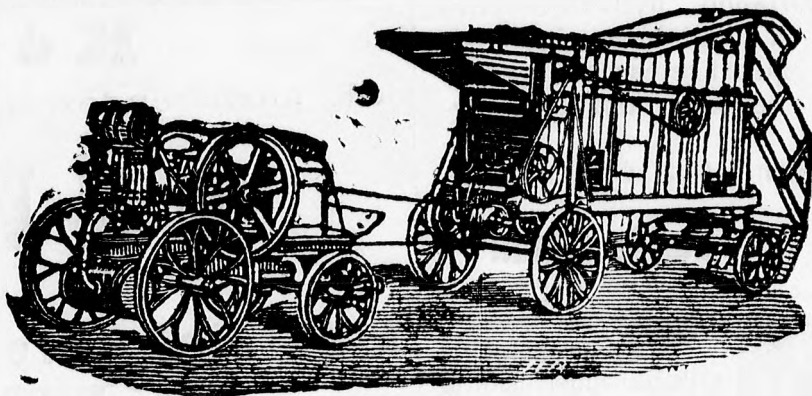
photo-email műintézetehez,
Brust Béla Budapest, Erzsébet-
körut 30. sz. küldendők.

„MAYER“ GÉPGYÁR

Vas- és Fémöntőde Részvény-Társaság

Szombathely.

Arjegyzék kívánatra ingyen bérmentve.

Arjegyzék kívánatra ingyen bérmentve.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési gépeket. Kitűnő szerkezetű benzinmotorokat 2-30 lóerejéig, stabil alakban különféle ipari célokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes műmalom berendezési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és gépeket. — Elvállalunk minden gépszakmába vágó alkalmi szükségletek szerkesztését és kivielét.

Modern berendezésű vas- és fémöntőnk mindennemű vas- és fémöntés nyers és megmunkált állapotban szállít.

Raktar Budapesten, V. Lipókörut 15

Felvilágosítás

vagyon, család vagy magán személyről bárhol is lelkiismeretesen és bizalommal teljesít:

A. WOLFFSKY, Berlin

N. 37. tudakozó intézete.

o o o o o Alapítva 1884-ben. o o o o o

és halhólyag elismert legbiztosabb óvszer, eredeti párisi csomagolásban. Orvosi tekintélyek ajánlata szerint teljesen biztos és ártalmatlan, tuczatja 2, 4, 6, 8, 10, 12, 16 korona. **Capot americans** (rövid): 4, 6, 8, 10. **Diana-öv** (havi kötszer) 8-11 korona. Dusan felszerelt raktár: **irrigátorok, fecskendők, suspensoriumokban** stb. Pessarium oclusivum. Mezinga tanár szerint csak orvosi rendelésre adatik ki.

Uj! Aut vaginal spray! **Uj!** a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség ára kor. 15. Képes árjegyzéket, zárt borítékban, titoktartás mellett.

Keleti J. orvos-sebész mű- és kő tészer-gyár. Alapítva 1878. Budapest, IV., Koronaherczeg-u. 17.

TÓTH GYULA

vaskereskedő DEBRECZEN,

Piacz és Kossuth-utca sarkán.

Ajánlja dus raktárát: vas, szerszám, épületvaslás, házi-, kerti- és konyha felszerelésekben.

Hatvan-u. 2. szám alatti raktáramban

nagy választék magyar és budveiszi gyártmán, u porcellan kályhákban, valamint első minőségű vasbutorok, fürdőkádak, jég-szekrények és fényezett fémárak.

Szolid kiszolgálás. — Jutányos árak.

717
1902 v. k. szám.

Arverési hirdetemény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 14483/1902 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Gizella egyesület részére Steier Gyula debreczeni lakostól 119 kor. 06 fill. tőke, ennek 1902 évi január hó 1. napjától számítandó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 15 kor. 60 fill. perköltség erejéig 1900 évi augusztus hó 2-án bíróilag lefoglalt és 774 kor. 10 fillerre becsült árak és boltfelszerelvényekből álló ingóságok 1902. évi augusztus hó 29. napján délután 3 órakor kezdetét veendő és Széchényi utca 1. szám alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Debreczen, 1902. évi augusztus hó 10-én.

Sugár Gyula
bírói kiküldött.

A legjobb arcz-
szépitőszert a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arczot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan. | Kitűnő toillet szappanok a
Epe-szappan. | o kenőes használatához o
Serail-crème. nappali használatra. =

Serail-puder. Kiváló finom arczpor háromszinben, fehér, rózsaszín és krém. 1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: **Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovits Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László, Balázs Ödön** gyógyszerész uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerészárban, **Aradon, szabadságtér**, valamint minden más gyógyszerárban.

Képviselek

kik gazberendezések szerelésében jártasak, kerestetnek

ACETILÉN

világítási vállalathoz.

Ajánlatok referenciák megjelölésével
KLINGER RICH.

Gumpoldskircheneri gép- és fémárny-gyár magyarországi telepe
Budaest, VII., Hernád-utca 45. sz.
„ACETILÉN-UDVAR” czimzendők.

DEBRECZEN.

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal dusan felszerelt

könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is emelni van hivatva.

Csapó-utca 9.

LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdája.

Telefon 275.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemesak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

A papir gyári árban számítottatik.
Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.
Hirdetések a „SZABADSÁG” czimű politikai napilapban a legolcsóbban számítva közzétételnek.

Telefon 275.